

TUDNIVALÓK A TANÁRI SZAKDOLGOZAT TANULMÁNY/SEGÉDLET ELEMÉNEK ELKÉSZÍTÉSÉHEZ

Olasztanár MA szakos hallgatóknak

A tanulmány/segédlet tartalmával kapcsolatos tudnivalók

A tanári szakdolgozat tanulmány/segédlet eleme a tanári mesterszak képzési és kimeneti követelményei értelmében (8.5.) **csakis a tanítás-tanulás valamely problémájának feldolgozása lehet.** Szakterületi diszciplináris munka nem nyújtható be tanári szakdolgozatként.

A tanári szakdolgozatban bemutatandó tudás a KKK 8.5. szerint: A hallgató képes a képzés különböző területein elsajátított tudást integrálni és tanári munkájában alkalmazni. Képes a munkája szempontjából lényeges tudományos, szakirodalmi eredményeket összegyűjteni, azok alapján tanári munkáját önállóan megtervezni és a tanítás vagy pedagógiai feladat eredményességét értékelni. Képes a tanulók teljesítményeiről és fejlődéséről, valamint a tanulási-tanítási folyamatról módszeresen gyakorlati tapasztalatokat gyűjteni és a tényszerű adatokat elemezni, következtetéseket megfogalmazni, valamint az eredményeket saját tanári munkájában alkalmazni.

A tanári szakdolgozat két összetevője: 1) portfólió 2) **tanulmány vagy oktatási segédlet**

1. A portfólió: a pedagóguspálya megismerésére irányuló, és a vezetőtanár irányításával végzett *gyakorlat tapasztalatainak*, valamint az összefüggő, szakképzettségenkénti egyéni gyakorlatok során gyűjtött, illetve a tanítást, gyakorlatot kísérő szeminárium tapasztalatainak *a rendszeres összegzése.*¹

2. **A tanulmány** vagy oktatási segédlet: a (portfólióban /is/ rendszerezett) gyakorlati tapasztalatoknak *vagy* a szaktárgy egy részterülete tanításának valamely szakpedagógiai, illetve általános neveléstudományi szempont szerinti, *tudományos alaposágú bemutatása, elemzése, értékelése;* illetve a tanításhoz szükséges segédlet készítése (minimálisan 5 kredit értékben).

A *tanulmánynak* tükröznie kell, hogy a hallgató a szakmai témát szakmódszertani, neveléstudományi és pszichológiai ismereteire támaszkodva az alap- és középfokú oktatás szintjeinek, illetve a szakképzés vagy a felnőttoktatás céljainak megfelelően képes kidolgozni.

¹ A portfólióra vonatkozóan részletesebben ld.: *Tudnivalók a portfólió elkészítéséhez*

Tanulmány: 15-25 oldal között, 5 kredit, 150 munkaóra

A tanulmányban bemutatandó tudás a MAB állásfoglalása szerint: „A tanulmánynak tükröznie kell, hogy a hallgató a szakmai témát szakmódszertani, neveléstudományi és pszichológiai ismereteire támaszkodva az alap- és középfokú oktatás szintjein, illetve a szakképzés vagy a felnőttoktatás céljainak megfelelően képes kidolgozni.”

A feladat: a KKK 8.5. szerint: A gyakorlatokon szerzett és a portfólióban bemutatott tapasztalatoknak vagy a szaktárgy egy részterülete tanításának valamely szakpedagógiai, illetve általános neveléstudományi szempont szerinti, tudományos alaposágú bemutatása, elemzése, értékelése [...]. Felépítése a szakirodalmi tanulmány műfajának megfelelő, terjedelme 27000-45000 leütés (kb. 15-25 oldal között).

A tanulmány értékelésének szempontjai (holisztikus ítélet):

- A vizsgált kérdés relevanciája
- A szakirodalmi feltárás mélysége és alaposága
- Az elemzés következtetései érvényessége a vizsgált források alapján
- A szöveg felépítése
- A szöveg nyelvi megformáltsága
- A szöveg formai megfelelése, a hivatkozások pontossága

Segédlet: 5 + X + min.5 oldal, 5 kredit, 150 munkaóra

A segédletben bemutatandó tudás: a MAB állásfoglalása szerint: „A segédletnek tükröznie kell, hogy a hallgató a szakmai témát szakmódszertani, neveléstudományi és pszichológiai ismereteire támaszkodva az alap- és középfokú oktatás szintjein, illetve a szakképzés vagy a felnőttoktatás céljainak megfelelően képes kidolgozni.”

A feladat a KKK 8.5. szerint: „[Egy] szaktárgy egy részterülete [...] tanításához szükséges segédlet készítése.” Részei:

- pszichológiai, pedagógiai, szakmódszertani háttér, kb. 9000 leütés (**kb. 5 oldal**)
- egy témakör feldolgozásához kapcsolódó taneszközként alkalmazható, **önálló fejlesztésű anyag**
- empirikus vizsgálat a segédanyag beválásának értékelésére.

Az empirikus vizsgálat dokumentumai:

- ✓ megfelelő pedagógiai értékelési mérőeszközbattéria
- ✓ az adatok feldolgozásának,
- ✓ az eredményeknek és
- ✓ ezek interpretációjának bemutatása (min. 9000 leütés, **min. 5 oldal**)

A segédlet értékelésének szempontjai (holisztikus ítélet):

- A feldolgozott tananyag rész diszciplináris szempontjából való alapos ismeretének tükröződése a saját fejlesztésű segédletben
- A feldolgozott tananyag rész a tanulók tanulási folyamatai és nehézségei szempontjából való alapos ismeretének tükröződése a segédletben és az elméleti háttere bemutatásában
- A bevéálásvizsgálat módszerei
- A bevéálásvizsgálat eredményei és következtetései

A TZV szakdolgozat tanulmány/segédlet elemével kapcsolatos hivatalos tudnivalók

1. Mindenki, aki első **tanári** képesítés megszerzéséért dolgozik, elkészíti a szakdolgozat tanulmány/segédlet részét. (Vagy egy tanulmányt, vagy egy segédletet.)

Tehát azok, akik korábban nem rendelkeztek tanári végzettséggel vagy korábban pedagógusi végzettséget (óvodapedagógus, tanító) szereztek, írnak tanulmányt/segédletet.

Akik már rendelkeznek korábbi tanári végzettséggel (egyetemen vagy főiskolán szerzett nem bolognai tanári diploma, bolognai tanári mesterszak), azok nem írnek tanulmányt/segédletet.

2. Aki ír tanulmányt/segédletet, az **egyetlen** dolgozatot készít, akár egy, akár két szakon szerez képesítést éppen.

3. A tanári szakdolgozat tanulmány/segédlet eleme a tanári mesterszak képzési és kimeneti követelményei értelmében (8.5.) csakis a tanítás-tanulás valamely problémájának feldolgozása lehet. Szakterületi diszciplináris munka nem nyújtható be tanári szakdolgozatként.

- A TKSZ által jóváhagyott szakdolgozati témalistát a NI nyilvánosságra hozza a tanárképzés hivatalos egyetemi webhelyén. A témák elrendezése a listában a témahirdető egységek szerint történik, az egyes témákhoz a témavezető és a megadott lehetséges nyelv is hozzárendelt. A hirdetés/frissítés a témaválasztási határidő előtt egy hónappal megtörténik.
- A szakdolgozati témák meghirdetése/frissítése a kurzushirdetési időszakhoz kapcsolódik.²
- A tanárjelölt bejelentkezik a kiválasztott témára és témavezetőhöz. A jelentkezés akkor válik hivatalossá, ha és amikor a témavezető elfogadja azt. Az *eddig* papír-alapú gyakorlat az, hogy a szakdolgozati nyomtatványt a diák a beleegyezését megadó témavezetővel és az adott oktatási egység vezetőjével aláírítja és a TO-n leadja.
- A témaválasztásnak legkésőbb az utolsó előtti (4.) félév végén meg kell történnie.
- A tanulmány/segédletet egységes egyetemi határidőig kell leadni **3 nyomtatott példányban**, minden év **ápr. 30.** és **nov. 30.** a határidő.
- A tanulmány/segédletet a témavezető egységéhez kell leadni.
- A témaválasztással a témát gondozó egységet is megválasztotta a tanárjelölt; ez az egység fogja a szakdolgozat tanulmány/segédlet részének opponensét kijelölni. Az opponenseket ugyanabból a körből választhatja az egység, mint a témavezetőt, egy megszorítással:
- **ha** a tanárjelölt **segédletet** készített, annak bírálója csak olyan szakember lehet (pl. pedagógiai szakértő, taneszközfejlesztő), aki képes a bevétele vizsgálat megítélésére is.
- A bírálat nyelve magyar.
- A tanulmány/segédlet bírálata a jelölt első (egyetlen) tanári mesterszakját gondozó egységhez kerül, majd onnan a TZV után a vizsga egyéb dokumentumaival kerül a tanárjelölt anya-karának TO-jához. (A tanulmány/segédlet archiválását a jelölt első (egyetlen) tanári mesterszakját gondozó egység végzi a VI.6. szerint.)

² A szakdolgozati témajavaslatok listáját ld. a *Nyelvpedagógiai szakdolgozati témajavaslatok olasztanár MA szakos hallgatóknak* c. dokumentumban

A TZV szakdolgozatvédelem eleme

1. Az egységes tanári záróvizsgán a szakdolgozat bemutatásának és védésének nyelve magyar.
2. A bírálatokat a védelem időpontja előtt egy héttel kapja meg a tanárjelölt, hogy fel tudjon készülni a védelemre. A bíráló a bírálatban *feltehető* kérdéseket, amelyekre a védelem során válaszolnia kell a tanárjelöltnek.
3. A tanárjelölt bemutatja szakdolgozatát (tanulmányát/segédletét, illetve portfólióját) és válaszol a bírálatokban megfogalmazott észrevételekre, illetve kérdésekre.
4. A TZV bizottság tagjai kérdéseket tehetnek fel, amelyekre a tanárjelöltnek válaszolnia kell.

A TZV összesített érdemjegyet alkotó rész-érdemjegyek (egyenlő súllyal):

1) **a tanári szakdolgozat** érdemjegye (értékeli a témavezető és az opponens); *ez az összes bírálat értékeinek átlaga (3 érdemjegy átlaga); vagyis 1) a tanulmány/segédlet témavezetője értéke, 2) a tanulmány/segédlet opponense értéke és 3) a portfólió bírálójának értéke. Ha a szakdolgozat valamelyik jegye elégtelen, az összesített részjegy elégtelen és nem kerül sor a tanári záróvizsgára.*

2) „a tanári szakdolgozat (ezen belül a portfólió) bemutatása és védelem (értékeli a TZV Bizottság),

3) a szóbeli vizsga, vagyis a TZV során elhangzott szóbeli felelet (értékeli a TZV Bizottság), *vagyis a tételes számonkérés jegye*

4) a gyakorló iskolában végzett (csoportos) tanítási gyakorlat érdemjegye (értékeli a gyakorló iskola szakvezető tanára),

5) az ötödik félévi összefüggő közoktatási gyakorlat érdemjegye (értékelik a bázisiskola mentortanára, a módszertan és a pedagógikum oktatói).

Ha az öt érdemjegy közül bármelyik elégtelen, akkor a TZV is elégtelen.

A megismételt TZV során *csak az elégtelennel minősített összetevőt kell megismételni.*